

Stadsling
 Gemeente De Haag & Gemeente Den Haag
 Planbureau voor de Leefomgeving

Verhuizen, verbouwen of verdragen?

Dr. Frank van Dam

Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag

Planbureau voor de Leefomgeving

Verhuizen, verbouwen of verdragen?

Havelte, 17 maart 2016

Frank van Dam

Planbureau voor de Leefomgeving

Verhuizen, verbouwen of verdragen?

- Vergrijzing platteland
- Ouderen op de woningmarkt
- Ouderen en hun woning
- De opgave

Planbureau voor de Leefomgeving

Toekomst: ontwikkeling aantal huishoudens, 2012-2040

Aantal huishoudens naar leeftijd van hoofd van huishoudens

Bron: PBL/CBS

Planbureau voor de Leefomgeving

Aandeel inwoners 65 jaar of ouder per gemeente

2012 2040

Minder dan 15%
 15 tot 20%
 20 tot 25%
 25 tot 30%
 30% of meer

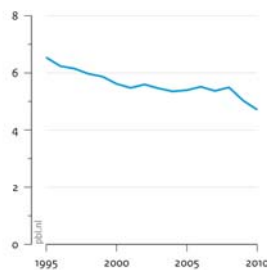
Bron: CBS/PBL 2013

Planbureau voor de Leefomgeving

Toekomst: Verandering verhouding zorgvraag – potentieel zorgaanbod, 2012-2040

Verhuizingen van 65-plussers

Aandeel

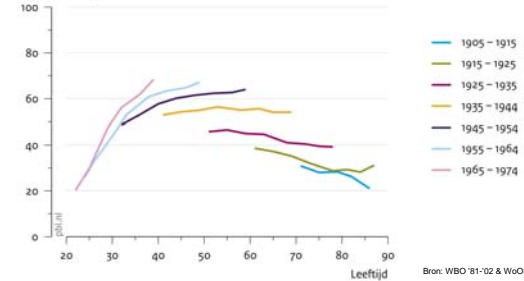

- Afname verhuismobiliteit 65-plussers
- Maar *aantal* verhuizingen 65-plussers neemt wel toe
- Als verhuismobiliteit daalt tot 4% dan verhuizen in 2040 circa 65.000 meer 65-plussers dan in 2010
- Totaal aantal verhuizingen per 1000 inwoners neemt echter af!

Bron: CBS

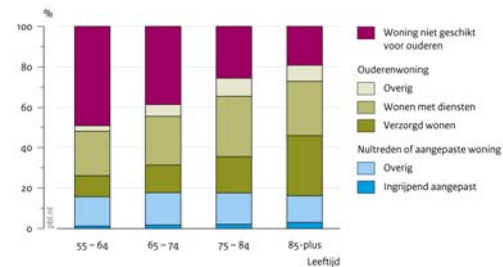
Aandeel huiseigenaren naar geboortecohort en leeftijd

% huiseigenaren

Bron: WBO '81-'02 & WoON '06-'12

Aandeel huishoudens woonachtig in voor ouderen geschikte woning, 2012

Bron: WoON 2012

Ontwikkeling intramurale V&V capaciteit, per 80-plusser

Jaar	Verzorgingshuis	Verpleeghuis	Totale capaciteit	Aantal 80-plussers	Capaciteit per 80-plusser
1980	150.000	46.000	196.000	312.000	0.63
1990	140.000	52.000	192.000	428.000	0.45
2000	111.000	59.000	170.000	500.000	0.34
2010	84.000	74.000	158.000	648.000	0.24

Bron: Ministerie van BZK

Ouderen, woningvoorraad, woonomgeving

- Ouderen verhuizen nauwelijks nog, en willen ook nauwelijks verhuizen; ze zijn gehecht aan hun woning en woonbuurt/woondorp
- Ouderen wonen in toenemende mate in eigen woningen

Opgaven

- Aanpassing bestaande woningvoorraad (van drempels tot domotica)
- Aanpassingen steeds meer door ouderen zelf te doen
- Bouwen voor de doelgroep? Zo ja, waar?
- Aanpassing fysieke woonomgeving (openbare ruimte): veiligheid, overzichtelijkheid, toegankelijkheid, bereikbaarheid
- Aanpassing functionele woonomgeving (voorzieningen): van zorgdiensten tot bezorgdiensten
- Aanpassing sociale woonomgeving?

Elk nadeel hep ze voordeel?

- Aantallen nemen toe, dus vraag neemt toe, ook op platteland
- De oudere 2.0 komt eraan

Vragen:

- Is het idee van 'langer zelfstandig' reëel? Wat zijn daarbij de randvoorwaarden?
- Van "is de woning nog geschikt voor mijn moeder?" naar "is mijn moeder nog geschikt voor haar woning?"
- Is de toenemende vraag van ouderen met een zwaardere zorgvraag binnen de bestaande woningvoorraad op te lossen, of is heroverweging en nieuwbouw van 'verzorgd wonen' dringend gewenst?
- Gaat er in de maatschappelijke discussie niet teveel aandacht uit naar ouderen die wonen en zorg zelf willen en kunnen organiseren (de energieke samenleving / participatiemaatschappij / burgerkracht / nabuurschap / mantelzorg) en te weinig naar kwetsbare ouderen?
- "Is het dorp nog geschikt voor mijn moeder?" - "Is mijn moeder nog geschikt voor het dorp?"

Meer weten?

www.pbl.nl

